

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.I.57/2021/14. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, 2021. évi november hó 23. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék 2021. május 06. napján kelt 13.B.4/2020/49. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a Kaposvári Katonai Bíróság ítéletének száma KB.II.235/1988.

A másodfokú eljárásban felmerült 32.217,- /Harminckétezer-kétszáztizethét/ Ft bűnügyi költséget a vádlott köteles az Államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

[1] A Szombathelyi Törvényszék a 13.B.4/2020/49.szám alatti ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164.§ /1/ és /8/ bekezdés I.fordulata szerinti testi sértés büntette kísérlében és a Btk. 365.§ /1/ bekezdés a/ pont és/3/ bekezdés a/ pontja szerinti rablás büntettében. Ezért halmazati büntetésül, mint többszörös visszaesőt 12 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A bíróság megállapította, hogy a szabadságvesztés nem hajtható végre. A Kaposvári Katonai Bíróság KB. II.235/1998. számú-, mely a Legfelsőbb Bíróság KATF.I.42/1989. szám alatti határozatával emelkedett jogerőre, majd a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 10-29-5/1989. számú határozatával életfogytig tartó szabadságvesztésre átváltoztatott – ítélete vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 12 évvel elhalasztotta. Kötelezte a vádlottat polgárjogi igény megfizetésére, rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a testi épség elleni bűncselekmény enyhébb minősítése és a büntetés enyhítése érdekében.

[3] Terhelt1 vádlott a fellebbezés írásbeli indokolásában a testi épség elleni bűncselekmény enyhébb minősítése és a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezést fenntartva - a bíróság eljárását is érintve- az ítéleti tényállás részbeni megalapozatlanságára hivatkozott, illetve a bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenységgel kapcsolatosan fogalmazta meg kifogásait, észrevételeit. Így sérelmezte, hogy míg az ügyészség a vádirati tényállásban azt rögzítette, miszerint a sértett az első lövés leadásakor került életveszélyes helyzetbe, a tárgyaláson meghallgatott informatikai és fegyverszakértő ezt az állítást egyértelműen cáfolták. Ezért került sor szakértői orvosszakértő tárgyaláson történő meghallgatására, akinek megállapításai több okból is kétségeket vetnek fel. Szakvéleményével kapcsolatosan önmagában bizonytalansági tényezőként merülhet fel, hogy mint Szombathelyen működő szakértő a bírósággal és az ügyészséggel az itt folyó ügyek jelentős hányadában részt vesz. Hivatkozott emellett arra, hogy a szakértő megállapításai ellentmondanak a sértettet ellátó

mentőszolgálat alkalmazottai, illetve a kórházi vizsgálatát végző orvos által rögzített adatoknak azzal együtt, hogy a sértett szakértői vizsgálatára a cselekményt követő négy hónappal később került sor, közvetlenül az események során tapasztalható sérüléseiről csak a mentősök tanúvallomásából szerezhetett információkat, azok pedig, mint ahogy a sértett és tanú2 tanú erre vonatkozó előadása is ellentmondanak a szakértői megállapításoknak. Ahogy a tárgyaláson előadott védekezésében, a fellebbezésben is kitartott amellett, hogy összesen két lövést adott le a sértettre. Ezzel kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy a nyomozati vallomásában sem mondott olyat, hogy háromszor lőtt, nyilván azt a kihallgató „toldotta be”, melyet nem vett észre a jegyzőkönyv elolvasásakor. Állításának igazolásaként utalt arra, hogy a sértett is csak két lövésről tett említést vallomásában, és az alapos helyszínelés eredményeként is csak két töltényhüvelyt találtak, ennyit tudott megvizsgálni a szakértő is. Hivatkozott emellett arra is, hogy a történetknél csak ő és a sértett volt jelen, az eseményekről készült videófelvétel képminősége nem teszi lehetővé a torkolattüzek észlelését, így pontos megállapítások sem tehetők általa a lövések helyére, idejére, továbbá nem szolgálhat alapjául a szakértői megállapításoknak sem. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság ugyan hivatkozott a 3/2013. Büntető jogegységi határozatra, az életveszély, mint eredmény megállapíthatósága tekintetében végzett értékelő tevékenysége nem követi le az abban foglaltakat. Azon túl, hogy szándéka még eshetőlegesen sem irányult életveszélyes sérülés okozására, az elkövetési eszköz jellege, a megvalósítás módja is egyértelműen kizárta annak lehetőségét. Végül kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság többszörös visszaesői minőségét tévesen állapította meg, emellett - hivatkozása szerint- megsértette a kétszeres értékelés tilalmának elvét is, amikor azt a súlyosító körülmények közt is terhére vette figyelembe. Az elsőfokon eljáró bíró pártatlansága ellen szóló körülményként hivatkozott arra, hogy elutasította a nyomozati iratok papíralapú kiadására vonatkozó indítványát, az eljárás alatt benyújtott beadványait elmulasztotta elbírálni, illetve megindokolni, hogy a tanú tanúvallomásának kizárására tett indítványát miért utasította el, felolvasással miért tette tárgyalás anyagává. Álláspontja szerint a - részben a tévesen megállapított többszörös visszaesői minőségéből adódóan is- kiszabott szabadságvesztés büntetés aránytalanul súlyos, a törvénysértően alkalmazott 2012.évi C. tv rendelkezéseiből adódóan lényegesen hosszabb idejű szabadságvesztés letöltése vár még rá, mint az életfogytig tartó szabadságvesztésből a feltételes kedvezmény folytán le nem töltött idő. Az elsőfokon kiszabott büntetésből szabadulva, megfelelő egzisztencia és személyi kapcsolatok nélkül nem lát reális lehetőséget a társadalomba való visszailleszkedésre, ezért kérte, hogy a másodfokú bíróság a büntetés mérséklésével adjon esélyt erre.

[4] A fellebbviteli főügyészség átiratában utalt arra, hogy a felülbírálat a Be. 590.§ /1/ és /2/ bekezdése értelmében teljeskörű. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak megfelelően, teljeskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen megalapozott tényállást állapított meg. Indokolási kötelezettségének eleget tett, mérlegelő tevékenységének bemutatása során a vádlott által a bírósági eljárásban vitatott tényekre vonatkozó bizonyítékokra, azok értékelésére helyezte a hangsúlyt. A vádlott hivatkozásával szemben a lövések száma, a fegyvernek a sértettől való távolsága és az azokkal kapcsolatban létrejövő sérülések jellege a trafikban készült felvételnek a szakértők jelenlétében történő megtekintése, aprólékos kiértékelése, a szakértők egybehangzó véleménye nyomán megnyugtatóan tisztázásra került. Az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, helytálló a bűncselekmények megnevezése, jogi minősítése is. A halmazati szabályok szabta emelt büntetési tételkeretben kiszabott büntetés a bűncselekmények kiemelkedő tárgyi súlyára, a vádlott kedvezőtlen kriminológiai személyiségjegyeire, a túlsúlyban lévő súlyosító körülményekre figyelemmel rendkívül méltányos, annak további enyhítése nem indokolt. Utalt arra, hogy a vádlott a Btk. 459.§ /1/ bekezdés 31/a.pontja értelmében különös visszaeső. Jelezte, hogy az ítélet [55] bekezdésében

elírás történt, az összeg helyesen, 80.360 Ft. Ezen pontosítás mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[5] Terhelt1 vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában a testi épség elleni cselekmény eltérő minősítése és a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezést fenntartva hivatkozott arra, hogy a teljes nyomozati anyagra épülő vádirati tényállás nem tartalmazott olyan megállapítást, miszerint a vádlott egy harmadik, akár életveszélyes sérülés lehetőségét is hordozó lövést adott volna le. Ahogy a vádlott, úgy a védő is azzal érvelt, hogy a szemből leadott lövéssel kapcsolatosan a szakértők kitarítottak azon megállapításuk mellett, hogy az 20-25 cm távolságból történt, amely így nem volt alkalmas életveszélyes sérülés okozására. A második lövésnél pedig nem volt megállapítható pontosan a sértett és a fegyver közötti távolság. A fegyverszakértő a véleményben egyértelmű megállapítást tett arra nézve, hogy riasztó fegyver abban az esetben okozhat életveszélyes sérülést, amennyiben közvetlen közlelről vagy a fegyver csövét a testfelszínre szorítva, életfontosságú szerve irányítva adják le a lövést. Ez utóbbi pedig jelen esetben egyértelműen nem valósult meg. Utalt arra, hogy a fegyverszakértői megállapításokat elfogadva, azzal egyezően nyilatkozott az orvosszakértő is. A védő elemezve a sértetti előadásokat is, azokat teljesen egyeztetetlőnek ítélte a szakértői nyilatkozatokkal a tekintetben, hogy két lövés történt, a második lövés már alig volt érzékelhetlő, a hanghatáson kívül a sértett nem tudott hozzá kötni konkrét sérülésre utaló jeleket. Ekként a vádirati tényállásból nem következhetett a testi épség elleni cselekmény minősítése, mely anomáliát a vádat képviselő ügyész is észlelve, a bírósági tárgyaláson a szakértők meghallgatásával próbálta meg feloldani. Ez azonban a védelem álláspontja szerint, miután a szakértők fenntartották a korábbi véleményükben tett megállapításukat nem járt eredménnyel, amely ahhoz vezetett, hogy az elsőfokú ítéletben iratellenes az a megállapítás, miszerint volt egy harmadik lövés is, amely az életveszélyes sérülést okozhatta volna. A teljes cselekménysor feltáráshoz a sértett vallomásán kívül kizárólag a kamerafelvétel szolgálhatott alapul, azonban az alapján még az sem állapítható meg, hogy egyáltalán mikor, hogyan, hányszor történt lövés, pusztán a vádlott és a sértett elhelyezkedése és a vádlott kezében tartott fegyver látható. A fentiekből következően iratellenes az az ítéleti megállapítás is, hogy a „vádlott a sértett fölé hajolt és jobb oldaláról közvetlen közlelről a sértettet fejbe lőtte,” illetve, hogy „a vádlott által leadott harmadik lövés folytán a jobb orrszárnny II-III. fokú égési sérüléseit szenvedte el.” Ilyen megállapításokat a szakértők komoly és alapos vizsgálatot követően sem tudtak tenni, s azokat a vádirati tényállás sem tartalmazta. Ezt követően az írásbeli fellebbezés további részében a védő a harmadik lövéssel kapcsolatos további aggályként hivatkozott a sértett és tanú9 tanúvallomásában tett, erre vonatkozó kijelentésekre, valamint utalva a kamera felvétel rossz minőségére, arra, hogy az hanganyagot nem tartalmaz, melyből adódóan az mind a ténykérdés mind a szakkérdés tekintetében is csak feltételezések levonására alkalmas. Ilyen körülmények közt a védelem számára elfogadhatatlan az ítéletben írt azon megállapítás, hogy sor került egy harmadik lövésre is, valamint az ebből levolt azon következtetés is, miszerint az alkalmas volt életveszélyes sérülés okozására. Emellett azzal is érvelt a védő, hogy az adott lövés jellegétől, helyzetétől függetlenül a súlyosabb megítélésű bűncselekmény megállapításához szükséges, hogy az elkövető szándéka ezen súlyosabb eredményre is kiterjedjen. Jelen esetben a vádlott tudata még eshetlőlegesen sem fogta, foghatta át az életveszélyes sérülés bekövetkezésének lehetőségét, úgy gondolta, hogy gyorsan, konfliktus mentesen végig vihetlő cselekményt hajt végre, a gázpisztollyal bemegy a trafikba és kihozza a pénzt. Bántalmazni, erőszakot alkalmazni nem kívánt, azonban belépve az üzletbe, a sértett elhelyezkedése és megtorpanó viselkedése miatt pánikba esett és lőtt. Utalt a védő arra, hogy még a cselekményt megelőzően a vádlott kipróbálta a fegyvert, fejbe lőtte saját magát, így győződve meg arról, hogy az veszélytelen. Ennek ismeretében mert lövést leadni a sértettre. Végül a védő az

enyhítést célzó fellebbezés keretében hivatkozott arra, a vádlott részletekre is kiterjedő beismerése nagyban megkönnyítette a nyomozóhatóság és a bíróság felderítő munkáját, amely együttműködése belső indítatásból fakadt. Utalt arra, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetése előtt nem csak anyagilag, de társadalmi megítélését tekintve is rendkívül kilátástalan helyzetben volt, előélete miatt hivatalosan, érdemi munkaviszonyt nem tudott létesíteni, hajléktalanszállón, majd a szabad ég alatt, sátorban húzta meg magát, teljes elkeseredettsége vitte rá a bűncselekmény elkövetésére. Mindezek alapján indítványa a testi épség elleni cselekmény Btk. 164.§ /1/ és /3/ bekezdése szerinti testi sértés büntetékénti minősítésére és a büntetés lényeges enyhítésére irányult.

[6] A másodfokú nyilvános ülésen a védő és a fellebbviteli főügyésztség képviselője a fellebbezés írásbeli indokolásában, illetve az átiratban foglaltakkal egyezően tartották meg perbeszédeiket.

Terhelt1 vádlott ugyancsak fenntartotta az írásbeli fellebbezésében tett hivatkozásait. Érvelése szerint szabadulását követően mindent megtett annak érdekében, hogy újra felépítse az életét, beilleszkedhessen a társadalomba. Kilátástalan helyzete sodorta a bűncselekmény elkövetéséhez, amit megbánt, szerettet volna bocsánatot kérni személyesen is a sértettől, de erre nem kerülhetett sor. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokon kiszabott büntetés mellett az adott jogszabályi rendelkezésekből adódóan jóval 70 év feletti életkorban szabadulhatna, így teljesen elvész a valamikori szabad élethez való reménye is.

[7] A fellebbezésekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590.§ /1/ és /2/ bekezdése értelmében teljeskörűen bírálta felül függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárása során abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan, - az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására és a cselekmény minősítésére, illetve a büntetés kiszabására kiható, -a vádemelést követően- a bizonyítás törvényességére, az eljárásban résztvevők jogainak gyakorlását sértő vagy korlátozó eljárási szabálysértést sem észlelt, amely az ítélet másodfokú érdemi felülbírálatának akadályát képezhette volna. Ennek keretében a másodfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy mennyiben érvényesültek a törvényben biztosított terhelti jogosultságok, megtörténtek-e a jogosultságokra, kötelezettségekre, azok következményeire, az eljárás rendjére vonatkozó kioktatások, ezeknek a másodfokú bíróság számára kontrollálható rögzítése. Figyelemmel volt az ítéltábla a felülbírálat során arra is, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályokat betartotta-e. Szembesülhetett-e a védelem folyamatosan azzal, hogy mely bizonyítékok képezik a bizonyítás anyagát, az elsőfokú bíróság biztosította-e az érintettek észrevételezési, indítványtételi jogait is. A felülbírálat keretében a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett azt is, hogy a nyomozás során törvényesen került-e sor a bizonyítékok beszerzésére, hiszen a törvénysértően beszerzett bizonyítékot a bíróságnak ki kell zárni a bizonyítéki körből, amennyiben ez nem történt meg az elsőfokú bíróság részéről, úgy azt a másodfokú bíróságnak kell megtennie. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az elsőfokú bíróság eljárása minden szempontból törvényes volt, nem észlelhető, - s ilyenre sem az ügyészi, sem a védelmi oldalról sem történt hivatkozás, olyan abszolút, vagy relatív eljárási okra visszavezethető hiba, mulasztás az eljárásban, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezhette volna. Ekként egyetlen bizonyítékot sem kellett kirekeszteni a bizonyítéki körből, valamennyi bizonyíték alapját képezhette a felülbírálatnak.

[8] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása során nem sértette meg a bizonyításra vonatkozó szabályokat, valamennyi bizonyítékot beemelte a bizonyításba, nem véve át a szerepeket, az eljárási törvényből adódóan, - az igazság kiderítésére törekedve - kizárólag csak a maga feladatkörén belül vizsgálta meg a bizonyítékokat.

[9] A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a cselekményt követően azonnal értesített nyomozóhatóság nyomban megkezdte a forrányomos kutatást. Ennek keretében adatgyűjtésre került sor, a helyszíni szemle során megtörtént a nyomok rögzítése, az anyagmaradványok, kamerafelvételek lefoglalása, mely utóbbi meghatározó bizonyíték alapján bizonyos szinten lekövethetővé vált az elkövető és a sértett üzleten belüli mozgása, és minden szempontból megkerülhetetlen további adatokkal is szolgált. Így az elkövető testalkatának, viselt ruházatának ismerete is közelebb vitte a nyomozóhatóságot a tettes személyéhez. Miután a rendőrségi felhívásra a rendőrségen megjelent korábbi főbérője egyértelműen azonosította a vádlottat, az annak tartózkodási helyén végzett házkutatás során lefoglalt fegyver, lőszer, a rablásnál viselt maszk és a rabolt pénz egy részének feltalálása egyértelmű terhelő bizonyítékul szolgáltak vele szemben. Ezzel együtt is elvitathatatlan, hogy Terheltl a kezdetektől együttműködött a nyomozóhatósággal, vallomásában a saját felelősségét érintő egyes mozzanatokról is beszámolt. A sértett annak ellenére, hogy már a cselekmény első pillanatában komoly sokkhatás érte, korrekt módon próbálta elmondani az általa észlelt történeteket. A sértetti vallomás értékelésénél nem hagyható figyelmen kívül, hogy elmondása szerint belsőleg meglehetősen sanyargatott helyzetként élte meg a történeteket, mely rendkívül gyorsan, szinte pillanatok alatt zajlott le, s mialatt a vádlott az első, sokkoló hatású lövés leadását követően is nem csak durva verbalitással kísérve, de komoly sérüléseket előidéző testi erőszakot is alkalmazva vitte véghez a cselekményt. Ilyen körülmények közt nem kifogásolható, hogy a sértett lényegében csak az események kezdetét tudta pontosan felidézni, de a továbbiak vonatkozásában is túlzások, indulatok nélkül, rendkívül tisztességes módon számolt be az általa észleltekről. A sértetti vallomás hitelességét megkérdőjelező megnyilvánulást abban az ítéltábla sem észlelt. Ha a vádlotti és sértetti vallomásokat összevetjük a kamerafelvétel adataival, egy pont kivételével aggálytalanul lekövethető a teljes eseménysor. Ez az egy pont pedig az, hogy megtörtént-e az a bizonyos harmadik lövés, amely alkalmas volt az életveszélyes sérülés okozására is. E részében a védelem lényegében támadta az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét is. Az ennek keretében kifejtett álláspontját az ítéltábla nem tudta osztani. Az igazsághoz leginkább közelítő tényállás megállapítása érdekében a bíróságnak a bizonyítás során függetlenül attól, hogy az milyen eredménnyel zárul, teljes egészében meg kell vizsgálnia a rendelkezésre álló adatsort. Nyilvánvaló, hogy ez a munka nem lehet egyoldalú, irányított, nem sértheti az eljárási kötelezettségeket, de ilyen a másodfokú bíróság nem is észlelt a törvényszék eljárásában. A sértett, ahogy arra már az ítéltábla fentebb hivatkozott, speciális helyzetben volt, próbálta felidézni a vele történeteket, de lényegében csak az első pillanatokra emlékezett, az azt követő eseményekre már nem tudott egyértelműen nyilatkozni, ezzel együtt nyilatkozatában zavarok, ellentmondó kijelentések nem voltak észlelhetők, az általa elmondottak egyeztethetők voltak az egyéb bizonyítékokkal, így a vádlotti vallomásban elhangzottakkal és a kamerafelvételekkel is. Azt sem megerősíteni, sem kizárni nem tudta, hogy az első, szemből kapott lövést követően a vádlott lőtt-e még, valami fajta lövéshez hasonlító hanghatásról beszélt s arra sem tudott egyértelműen választ adni, hogy érte-e bármilyen fizikai vagy egyéb ráhatás. Az első nyomozati vallomásában a vádlott három lövésről számolt be, amelyet a későbbiekben visszavont, a harmadik lövést a kihallgatást végző nyomozónak tudta be. A bíróságnak az értékelő munkája során mérlegelnie kellett, hogy a vádlotti vallomásra alapítható e tényállás, illetve eltérő nyilatkozatai közül mely fogadható el a tényállás alapjául. Megállapítható, hogy Terheltl a kezdetektől, megbánását is

tükröző együttműködő magatartást tanúsított, saját felelősségét is érintően feltárta vallomásában a történeteket, ezért helyesen jutott az elsőfokú bíróság is arra a következtetésre, hogy vallomására tényállás alapítható. Ezen következtetés levonása mellett nehéz lenne kirekeszteni vallomásából a harmadik lövésre vonatkozó nyilatkozatát, amely kapcsolásával szemben- minden azt látszik igazolni, hogy tőle származott. A vádlott a jegyzőkönyv tanúsága szerint a vallomást elolvasás után aláírta, a harmadik lövés leadása a gyanúsítás szövegében nem szerepelt, az addigi nyomozati anyagból sem következett egyértelműen, s nem utolsó sorban a kihallgatás végző nyomozó esetében sem mutatható ki semmiféle érdek, irányultság ez irányban.

[10] Kétségtelen, hogy a sértett sérüléseinek rögzítésében némi zavar volt észlelhető, s ebből adódóan a vádirat is egy sérülésnek írta le a jobb arcfélen és orrszárnynon található sérüléseket, akként, hogy azok a gáz riasztó pisztolyból lényegileg közelebbről leadott lövéstől származnak. Ezt a zavart a bíróság is észlelte, és a védelmi felvetésekre is figyelemmel, saját feladatkörében - nem véve át a vád szerepét, - kizárólag a már meglévő bizonyítéksorra nézve folytatta le a szakértőkkel azok elemzését. Az orvos-, fegyver- és informatikai szakértői vélemények, a szakértők együttes meghallgatása és a kamerafelvételek-melyek esetében vitathatatlanul hiányzik a hanghatás- egyidejű megtekintése eredményeként azonban egyértelműen megállapíthatóvá vált az orrszárnny sérülésének intenzitása, a behatás szöge, a sérülések jellege, azok alapján pedig az, hogy ez a sérülés nem köthető az arc további sérüléseit eredményező előlről leadott lövéshez. Ebben a végső megállapításban a szakértők teljes mértékig egyetértettek, s ez volt az, amely egyeztethető volt a vádlotti kezdeti előadással is vagyis, hogy összesen három lövést adott le, egyet mindjárt a trafikba történt belemelését követően szemből, kb. 20 cm távolságból, a másodikat távolabbról, a neki háttal álló sértett irányába, majd a harmadikat a már a földön, fekvő testhelyzetben lévő sértett feje irányába.

[11] A fenti bizonyítás eredményeként, annak megfelelően sor került a vádirati tényállás pontosítására is az ügyészség részéről.

[12] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás ekként a megfelelően értékelt, mérlegelt, zárt logikai láncolatot képező bizonyítékokon alapszik, ettől eltérő, a védelem által hivatkozott tényállás csak a rendelkezésre álló bizonyítékok felülmérlegelése révén lenne megállapítható, melyre a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.

[13] A tényállás túlnyomó részében megalapozott, azt az ítéltábla a Be. 593.§ /1/ bekezdés a/ pontja alapján annyiban pontosítja a [22] bekezdésben, hogy a vádlott a riasztófegyverrel a sértett jobb halántékának közvetlen közelében, a jobb orrszárnnytól kb. 5-6 cm távolságból, hátulról a sértett fejének irányába lőtt. Pontosítani kellett az ítéletet a személyi rész tekintetében is, ugyanis a kaposvári Katonai Bíróság ítéletének ügyszámában elírás történt.

[14] Ezzel a pontosítással a törvényszék ítélete teljes mértékig megalapozott, így a Be. 593.§ /3/ bekezdése értelmében alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának.

[15] A tényállás alapján helytállóan vont következtetést a törvényszék a vádlott bűnösségére mindkét cselekmény vonatkozásában. Megfelel a büntető anyagi jogi

szabályoknak a cselekmények megnevezése, minősítése is. Az ehhez fűzött jogi indoklásban a törvényszék helyén való érveléssel támasztotta alá, hogy miért vonta le a harmadik lövés esetében azt a következtetést, miszerint az alkalmas volt életveszélyes sérülés okozására is. Az egész cselekménysort vizsgálva a vádlottnak is számolnia kellett az átéltek hatása alatt álló sértett kiszámíthatatlan, előre nem látható mozgásával, várható reakcióival, így azzal is, hogy a sértett fejére, az adott távolságból, irányból leadott lövés egy esetleges rossz mozdulat következtében életveszélyes sérüléseket is okozhat. Ezt a vádlott valóban nem kívánta, de ezen eredmény tekintetében közömbös maradt, így az eshetőleges szándék megállapítható az életveszélyes sérülés tekintetében. Annak elmaradása csak a véletlennek volt köszönhető. A tudati részt tekintve az erre vonatkozó vádlotti eladást és az azt erősítő védői érvelést az ítéltábla sem látta elfogadhatónak. Messze nem arról volt szó csupán, hogy a vádlott kilátástalan helyzetében egy minden erőszaktól mentes, gyorsan, egyszerűen végig vihető cselekményt akart végrehajtani. Szinte nyomban, ahogy a trafikba lépett, a semmilyen ellenállást nem tanúsító sértettet viszonylag közélről arcon lőtte, az, hogy ennek a lövésnek nem lettek komolyabb következményei arra vezethető vissza, hogy a sértett szemüveget viselt. Majd ezt követően a felszólításának mindenben engedelmeskedő, a pénztárgép felé haladó sértettre hátulról még egy lövést leadott, durván szidalmazta, sérüléseket okozva test-szerte fizikailag is bántalmazta. A földre került, sokkhatás alatt álló sértett esetében végképp semmi nem indokolta, hogy közvetlen közélről még harmadszor is a halántéka irányába lőjön, hacsak nem a vádlott személyében rejlő agresszió, gátlástalanság, amely a vádlott személyében rejlő nagyfokú társadalomra veszélyességet jelzi, s amely kivitelezés a cselekmény tárgyi súlyát is nagyban emeli. Ilyen körülmények közt a vádlott tudati állapota felől közelítve sem lehet másra, mint az elsőfokú bíróság által levont következtetésre jutni.

[16] Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem tudott helyt adni az enyhébb minősítést célzó védelmi fellebbezésnek, mint ahogy az alábbiak szerint a másodlagos kérelmet sem látta teljesíthetőnek.

[17] A bíróságnak a büntetés kiszabása során a cselekmény konkrét tárgyi súlyát, társadalomra veszélyességét és a bűnösség fokát kell figyelembe venni az egyéb enyhítő és súlyosító körülmények mellett. Nem vonva kétségbe, hogy a vádlottnak 20 év szabadságvesztésből szabadulva számos nehézséggel kellett megküzdenie, míg az életét megpróbálta újra felépíteni, ezzel együtt sem hagyható figyelmen kívül, hogy négy évvel szabadulását követően, a feltételes szabadság próbaideje alatt már újabb bűncselekményt követett el, majd ezt követően is bíróság elé kellett állnia. Így nem csak többszörös, hanem a vagyoni elleni bűncselekmények tekintetében, -ahogy arra a fellebbezési főügyészség is hivatkozott,- a Btk.459.§ /1/ bekezdés 31/a. pontja értelmében különös visszaeső is, amely további súlyosító körülményként értékelendő. Jelen eljárásban elbírált cselekményét legutóbbi bűncselekménye miatt vele szemben jogerősen kiszabott szabadságvesztésének letöltésére szóló felhívást követően hajtotta végre. A cselekmény konkrét tárgy súlyát növeli, hogy a sértett a cselekmény következtében nem csak testi, hanem komoly lelki sérüléseket is elszenvedett, az eset kapcsán kialakult szorongása, féltelmei folyamatos orvosi ellátást igényelnek és életvezetésében is nehézségeket okoznak a mai napig. Orvosszakértőileg az arcán keletkezett sérülésekből nem maradt vissza maradandó fogyatékoság, esztétikailag azonban a szakértő magállapítása szerint azok annak tekinthetők.

[18] A törvény a vádlott terhére rótt vagyoni elleni bűncselekményt 5-15 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A Btk. 89.§ /1/ bekezdése értelmében a többszörös és különös visszaesővel szemben az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa

szabadságvesztés esetén a felével emelkedik. A Btk. 81.§ /4/ bekezdése szerint ezt az emelt tételt kell halmazati büntetésként még egyszer a felével emelni ugyanezen törvényhely /3/ bekezdésének megfelelően azzal, hogy a felső határ nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát, vagyis jelen esetben a 23 évet. E felső határral számolva a büntetés kiszabásakor irányadó középértéket, az egy nap híján 14 év.

[19] Ehhez viszonyítottan az elsőfokon kiszabott 12 év tartamú szabadságvesztés nem tekinthető eltúlzottnak, annak enyhítésére az ítéltábla nem látott okot, törvényes lehetőséget.

[20] A vádlott esetében törvényes rendelkezést hozott az elsőfokú bíróság, amikor megállapította, hogy a kiszabott szabadságvesztés nem hajtható végre, a Bv. tv. 31.§-a ugyanis ekként rendelkezik. Ebből a speciális szabályból adódik ugyanakkor a Btk. 45.§ 63/ bekezdése értelmében, hogy ilyen esetben a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott ideig tartó szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt, de legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

[21] Nyilván nehéz megélni a terhelt számára, hogy ebből a kötelezően alkalmazandó szabályozásból következően a feltételes szabadságra bocsáthatóságának időpontja hosszú évekre kitolódik. Tény azonban, hogy őt a bíróság a halálbüntetésből kegyelmet adva, életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte. Rajta múlt, hogy az abból engedélyezett feltételes szabadság kedvezményével él-e, vagyis eredményesen kitölti azt, vagy sem. S bár e lehetőséggel nem tudott élni, még mindig nem arról van szó, hogy a korábban jogerősen kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztéshez fűződően végleg elvesztette a valamikori szabadulás lehetőségét, csupán az az újabb bűncselekmények miatti jogerős marasztalásokra figyelemmel későbbre tolódott.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb járulékos rendelkezései is törvényesek, ezért az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 605.§ /1/ bekezdése alapján, - az elírásra került Kaposvári Katonai Bíróság ítélete ügyszámának pontosítása mellett – helybenhagyta.

[23] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 613.§ /1/ bekezdésén alapszik.

Győr, 2021. november 23.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
előadó bíró

Dr. Élő András sk.
bíró

Z á r a d é k :

Ezzel a végzéssel a Szombathelyi Törvényszék 2021. május 06. napján kelt 13.B.4/2020/49. számú ítélete jogerőre emelkedett.

Győr, 2021. november 23.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke